

Sygn. akt I Ca 358/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2017r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Cezary Olszewski
Sędziowie:	SO Małgorzata Szostak – Szydłowska SO Alicja Wiśniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2017 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą we W.

przeciwko K. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda (...) Bank S.A. z siedzibą we W. od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie z dnia 29 czerwca 2017 roku sygn. akt I C 153/17

I. Oddala apelację;

II. Zasądza od powoda (...) Bank S.A. we W. na rzecz pozwanej K. M. kwotę 1.800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu przed Sądem II instancji.

SSO Cezary Olszewski SSO Małgorzata Szostak – Szydłowska SSO Alicja Wiśniewska

Sygn. akt: I. Ca. 358/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą we W. wniósł w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo przeciwko K. M., domagając się zapłaty kwoty 33.194,61 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty od kwoty 3.676,10 zł i od kwoty 29.391,77 zł z odsetkami umownymi oraz kwoty 108,14 zł i 18,60 zł bez odsetek. Nadto powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając pozew powód wskazał, że pozwana w dniu 17.02.2015 r. zawarła z nim jako pożyczkodawcą umowę kredytu nr (...). Pozwana zobowiązała się do spłaty zobowiązania, zgodnie z harmonogramem pożyczki. Pomimo, wynikającego z umowy obowiązku zwrotu należności, pozwana nie zadośćuczyniła temu obowiązkowi.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 12.10.2016 r. wydał nakaz zapłaty i zasądził zgodnie z żądaniem. Od tego nakazu zapłaty sprzeciw złożyła pozwana, domagając się oddalenia powództwa, podnosząc, że umowa, z której wywodzi swoje żądanie powód nigdy nie została wypowiedziana, w związku z czym żądanie powoda jest co najmniej przedwczesne.

Na skutek wniesionego sprzeciwu Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 24.11.2016 r. przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Augustowie.

Strona powodowa nie odniosła się do sprzeciwu.

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2017 r. wydanym w sprawie o sygn. akt: I. C. 153/17 Sąd Rejonowy w Augustowie oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 4.817,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

K. M. zawarła w dniu 17.02.2015 r. z (...) Bank S.A. z siedzibą we W. umowę kredytu. Pozwana nie spłaciła należności w całości, jednakże strona powodowa nie wypowiedziała umowy i nie wezwała pozwanej do zapłaty należności, przed wytoczeniem powództwa. Pomimo zobowiązania nałożonego przez Sąd powód nie nadesłał dokumentów stanowiących podstawę roszczenia wraz z ewentualnymi załącznikami, a w szczególności wypowiedzenia umowy. Nie odniósł się też do stanowiska pozwanej wyrażonego w sprzeciwie.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy nie uwzględnił roszczenia powoda w całości, uznając, że strona powodowa nie przedstawiła niezbędnej do uwzględnienia roszczenia dokumentacji, w szczególności wskazującej na wypowiedzenie umowy z pozwaną i wezwanie jej do spłaty nieuiszczonej kwoty kredytu.

O kosztach Sąd Rejonowy orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radów prawnych, uwzględniając fakt, że pozwana wygrała proces w całości.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód (...) Bank S.A. z siedzibą we W., zarzucając naruszenie następujących przepisów:

- 1) art. 386 § 4 k.p.c. poprzez nierozpoznanie przez Sąd istoty sprawy,
- 2) art. 129 § 1 k.p.c. poprzez niezobowiązanie powoda do przedłożenia oryginału dowodu wypowiedzenia umowy oraz innych dowodów niezbędnych w sprawie,
- 3) art. 233 k.p.c. poprzez nierozpatrzenie dowodów na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz błąd w ustaleniach faktycznych, w tym w szczególności poprzez uznanie, że powód nie udowodnił złożenia pozwanej skutecznego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, pomimo, że z załączonych do pozwu dokumentów wynikało jego złożenie i jego zasadność,
- 4) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie przyczyn odmowy wiarygodności dowodom przedstawionym przez powoda.

Mając na względzie powyższe zarzuty, powód wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zasądzenie od pozwanej na jego rzecz należności objętych pozwem, względnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do najdalej idącego zarzutu naruszenia prawa procesowego, a mianowicie zarzutu nie rozpoznania istoty sprawy, skutkującego w razie ewentualnej trafności koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1936 r., sygn. akt C 1839/36, Zb. Orz. 1936, poz. 315; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 r., sygn. akt II CKN 897/97, OSNC rok 1999, nr 1, poz. 22; z dnia 15 lipca 1998 r., o sygn. akt II CKN 838/97, z dnia 3 lutego 1999 r., o sygn. akt III CKN 151/98, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2002 r., o sygn. akt I CKN 486/00, OSP rok 2003, nr 3, poz. 36; z dnia 21 października 2005 r., o sygn. akt III CK 161/05.; z dnia 12 listopada 2007 r., o sygn. akt I PK 140/07, OSNP rok 2009, nr 1-2, poz. 2). Podkreślenia wymaga zatem to, że niewyjaśnienie okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy nie jest równoznaczne z nierozpoznaniem jej istoty (por. wyrok Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1999 r., o sygn. akt II UKN 589/98, OSNP rok 2000, nr 12, poz. 483). W przedmiotowej sprawie nie doszło do sytuacji nie rozpoznania istoty sporu, o której mowa w art. 386 § 4 k.p.c.

Niewątpliwie w niniejszej sprawie nie można postawić Sądowi I instancji takiego zarzutu twierdząc, że polega on na tym, iż Sąd ten nie zbadał merytorycznej oceny roszczenia, przyjmując brak udowodnienia, iż roszczenie to stało się wymagalne. W ocenie Sądu Okręgowego, okoliczności te zostały zbadane i wynikają wprost z jednoznacznych ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji. Nie budzi sporu okoliczność, że podstawę faktyczną roszczenia powoda stanowiło wypowiedzenie umowy kredytowej, którego to jednak dokumentu powód nie złożył do akt sprawy, a w szczególności w sytuacji, gdy pozwana już w sprzeczności od nakazu zapłaty kwestionowała skuteczne wypowiedzenie jej umowy. Powód nie złożył również oryginału dokumentu wypowiedzenia umowy kredytowej na skutek zobowiązania go przez Sąd I instancji na mocy postanowienia z dnia 1 czerwca 2017 r. (k. 49).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na konstatację, że dokonane przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie, jak i wnioski wywiedzione z przeprowadzonego postępowania dowodowego prowadzące do wydania zaskarżonego wyroku były prawidłowe. Sąd Okręgowy nie znalazł zatem podstaw do innej, aniżeli dokonana przez Sąd Rejonowy, oceny okoliczności powoływanych przez strony w toku postępowania sądowego.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie znajduje uzasadnienia zarzut wadliwej oceny dowodów. Sąd Rejonowy dokonał wszechstronnej analizy zebranych dowodów, nie naruszając zasad logiki i doświadczenia życiowego. Nie naruszył też Sąd zasad swobodnej oceny dowodów. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest wystarczające natomiast przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak np. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 6 listopada 1998 r. II CKN 4/98). Ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji poprzedzone zostały wszechstronną analizą zgromadzonego materiału dowodowego, nie sprzeciwiają się zasadom logiki i doświadczenia życiowego. Poprzedzająca je ocena dowodów dokonana została w sposób niewadliwy i zgodny z art. 233 § 1 k.p.c.

Strona podnosząca zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. powinna wykazać, że przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej konkretnego dowodu, na podstawie którego sąd dokonał ustalenia faktycznego, przekroczono granice swobodnej oceny dowodów, a nadto, iż miało to istotny wpływ na wynik sprawy. Nie wystarczające jest zaprezentowanie własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej,

korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99).

Ze zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Rejonowy wyciągnął prawidłowe wnioski tak pod względem logiki jak i zgodności z doświadczeniem życiowym. Sąd ten słusznie uznał, że powód nie wykazał, iż dokonał wypowiedzenia umowy kredytowej zawartej z pozwaną w dniu 17 lutego 2015 r.

W sprawie niniejszej powód wywodził, że wypowiedzenie łączącej strony umowy o kredytu konsolidacyjny zostało dokonane w wyniku nieterminowej realizacji świadczeń przez dłużnika. Taka podstawa faktyczna była wskazywana w pismach procesowych powoda (k. 4-5, 34-35).

W ocenie Sądu Okręgowego powód nie zdołał jednak wykazać zachowania właściwego trybu dokonanego wypowiedzenia i tym samym jego skuteczności.

Zasadniczą przeszkodą procesową do uwzględnienia powództwa w sposób postulowany przez skarżącego, było niewykazanie w trakcie postępowania sądowego podstaw i trybu wypowiedzenia umowy. Oczywiście, to na skarżącym spoczywał ciężar wykazania, że rozwiązał umowę w oparciu o treść łączącej strony stosunku prawnego (art. 6 k.c.). Jakkolwiek, w myśl obowiązujących norm prawnych mających odpowiednie zastosowanie do kredytu konsumenckiego, bank ma prawo złożyć oświadczenie o wypowiedzeniu w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu (art. 75 ust. 1 w zw. z art. 78a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe), to jednak strony mogły ukształtować stosunek prawny w powyższym zakresie w sposób odmienny od treści w/w przepisów, o ile byłoby to korzystne dla konsumenta (art. 47 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim). Kluczowa w sprawie była zatem treść umowy o kredyt konsolidacyjny z dnia 17 lutego 2015 r., a w szczególności postanowienia Rozdziału III dotyczące nieterminowej spłaty kredytu. Zgodnie bowiem z pkt 5 Rozdziału III umowy, w przypadku nieuregulowania w terminach określonych w umowie dwóch pełnych rat kredytu, Bank może wypowiedzieć umowę, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie ustalonym przez bank, nie krótszym niż 7 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy wynosi 30 dni.

W obrębie umowy załączonej przez powoda do akt sprawy (k. 38-39) Sąd Rejonowy trafnie uznał, że powód nie spełnił wszystkich wskazanych w nim przesłanek skutecznego rozwiązania stosunku obligacyjnego, tzn. nie zachował właściwego trybu i terminów wypowiedzenia.

Sąd Okręgowy uznał w konsekwencji, że powód nie wykazał zachowania trybu i skuteczności rozwiązania umowy. Istniejące w tym zakresie wątpliwości co do podnoszonych przez niego faktów należało więc, zgodnie z zasadą materialnego rozkładu ciężaru dowodu, rozstrzygnąć na niekorzyść skarżącego (art. 6 k.c.).

W rezultacie brak było możliwości uznania, że złożone przez niego oświadczenie woli zawarte w pozwie odniosło skutek w postaci: wypowiedzenia stosunku prawnego, a co za tym idzie powstania wymagalności całości zadłużenia wynikającego z umowy. Skoro zatem podstawa powództwa nie została w postępowaniu uwzględniona, to w braku innych okoliczności faktycznych zgłoszonych przez skarżącego, zrealizowanie jego żądania nie było możliwe.

Mając to na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt I sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.

Uwzględniając wynik postępowania odwoławczego, o kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto w myśl art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 z późn. zm.).

SSO Cezary Olszewski SSO Małgorzata Szostak – Szydłowska SSO Alicja Wiśniewska